

	HASTANIN VE AİLESİNİN BİLGİLENDİRİLMESİ VE ONAYININ ALINMASI PROSEDÜRÜ	Doküman No	YÖN.PR.14
		Yayın Tarihi	01.12.2009
		Rev. No	01
		Rev. Tarihi	26.07.2016
		Sayfa No	4/1

Hazırlayan	İnceleyen	Onaylayan
Hasta Hakları Sorumlusu	Kalite Yönetim Direktörü	Başhekim

1. Amaç

Hasta ve hastanın yasal temsilcisinin bakım kararlarına etkin katılımının sağlanması, planlanan bakım ve tedavi ile ilgili yeterli, açık, anlaşılır bir şekilde ve dilde bilgilendirilmesi, karar verme ve tedaviye katılımlarının desteklenmesi, gerekli onaylarının hasta veya hastanın yasal temsilcisi tarafından verilmesi için hastane kurallarının ve yöntemlerin tarif edilmesidir. Bir insanın kendisiyle ilgili konularda, kendi değerlerine dayanarak kararlar vermesine ve bu kararlar doğrultusunda uygulamalarda bulunması Etik İlkesine uyulması hedefdir.

2. Kapsam

Bu prosedür, Tüm çalışan hekim ve hemşireleri kapsar.

3. Sorumluluklar

3.1. Onay ve yürürlük

Bu prosedür, Başhekim onayından sonra yürürlüğe girer.

3.2. Prosedürün Kullanıcıları

3.2.1. Bu prosedürün yürütülmesinden tüm çalışanlar sorumludur.

4. Tanımlar

Yetkin Yetişkin: Karar verme kapasitesi olan 18 yaş üstü veya 18 yaş altı olup karar verme konusunda yetki sahibi olan kimse.

Karar Verme Kapasitesi: Hekim tarafından hastalık ve tedavi seçenekleri konusunda verilen bilgileri anlayabilme, bu konuda konuşabilme ve yorum yapabilme yetisi.

Yasal Yetkilendirilmiş Kişi: 15-18 yaş arası olup evli, hamile ya da mahkeme tarafından erginliği kabul edilmiş olan, ailesi ya da vasisinden bağımsız olarak kendisine uygulanacak cerrahi ya da tıbbi tedaviye onay verme konusunda kapasite ve yeterliliğe sahip olan kimse.

Vasi: Vesayeti altındaki 18 yaş ve üstü olup ergin ya da kanuni yeterliliği olmayan kişilerin tıbbi bakımı konusunda, onay verme yetkisine sahip mahkeme tarafından atanmış kimsedir.

Yasal Temsilci: Vasiyet altındakiler için vasi, reşit olmayanlar için anne – baba, bunların bulunmadığı durumlarda 1. derece kanuni mirasçılar, (1.sırada eş, 2.sırada anne baba, 3.sırada 18 yaşını geçmiş çocuklar, 4.sırada kardeş, 5.sırada atanmış vasi, 6.sırada atanmış yasal temsilci) yer alır.

Şahit: Hukuken sorumlu kişi adına şahitlik yapma vasıflarına sahip bir ikinci kişi.

5. Prosedür

5.1. Genel

5.1.1. Hastaların kabulünde; kurumun hastaya verilecek hizmetin ve verecek kişilerin tanımladığı "Genel Bilgilendirilmiş Onam Formu"na onam alınır. Genel bilgilendirme hastanın primer hekimi ya da kat hekimi tarafından yapılır.

5.1.2. Hasta/Hasta yakını asgari; hastanın genel durumu, tedavi süreci, bakım uygulamalarının seyri ve yapılması planlanan her türlü tıbbi müdahale konusunda primer hekimi tarafından bilgilendirilir.

	HASTANIN VE AİLESİNİN BİLGİLENDİRİLMESİ VE ONAYININ ALINMASI PROSEDÜRÜ	Doküman No	YÖN.PR.14
		Yayın Tarihi	01.12.2009
		Rev. No	01
		Rev. Tarihi	26.07.2016
		Sayfa No	4/2

5.1.3.Alınan tüm bilgilendirilmiş onamlarda kişiye, hastaya saygı ilkelerine bağlı kalınarak yapılacak olan işlem ile ilgili detaylı, anlaşılır ve izin kapsamını tanımlayan bilgilendirme yapılır.

5.1.4.Yapılan bilgilendirmedeki amaç hastanın ve / veya hasta yakınının bağımsız karar vermelerinin sağlanması, hasta haklarının korunması ve alınan kararın sorumluluğunun paylaşılmasıdır.

5.1.5.Hastanın Bilgilendirilmiş Onam sonrasında iyice düşünerek durumunu tam olarak kavradıktan sonra karar vermesi gerektiği hasta ve yakınına bildirilir.

5.1.6.Hastanın önerilen işlemi kabul etmemesi durumunda kurumun diğer olanaklarından faydalanabileceği hatırlatılır.

5.1.7.Hasta veya Yasal Temsilcisi onam vermiş olsalar bile herhangi bir aşamada onamlarını geri çekebilecekleri hatırlatılır.

5.1.8.Yetersiz olan hasta adına onay verecek olan kişinin yetki ve yeterliliği konusunda şüphe duyulması halinde başhekimliğe danışılır.

5.2.İşleme Özel Onam Formlarında Bulunması Zorunlu Başlıklar

5.2.1.Hasta ve yakınlarının işleme özel bilgilendirmeleri yapılır iken verilen bilgiler net olarak onların anlayabileceği basit cümlelerle ve uygun dilde anlatılır.

5.2.2.Hastanın veya yakınının anlaması için çizimler, şekiller ve maketler kullanılabilir.

5.2.3.Bilgilendirme minimumda;

- İşlemin kim tarafından yapılacağı,
- İşlemden beklenen faydalar,
- İşlemin uygulanmaması durumunda karşılaşılabilecek sonuçlar,
- Varsa işlemin alternatifleri,
- İşlemin riskleri-komplikasyonları
- İşlemin Tahmini Süresi
- Kullanılacak İlaçların Önemli Özellikleri
- Hastanın Sağlığı İçin Kritik Olan Yaşam Tarzı Önerileri
- Gerekliğinde Aynı Konuda Tıbbi Yardıma Nasıl Ulaşabileceği
- Hasta ve yakınının ulaşabileceği Telefon Numaraları

5.2.4.İşlemi uygulayacak olan hekim de Bilgilendirilmiş Onam Formunu imzalayarak bilgilendirmeyi yaptığını onaylar.

5.3 Fiyat ve Yatış Bilgisinin Verilmesi

5.3.1.Hastanın kuruma kabulünde hastanın finansal zorunlulukları konusundaki açık bilgilendirme hasta yatış elemanları tarafından yapılarak bilgisayar ortamında Hasta Yatış Formu'na doldurulur ve bilginin verildiğine dair imza alınır.

5.4. Bilgilendirme Yapmak ve Onam Almak İle Yetkilendirilmiş Kişiler;

5.4.1.İşleme özel Bilgilendirme ve Onam Hastanın Doktoru tarafından gerçekleştirilir.

5.4.2.Her tür Bilgilendirilmiş Onam doktor tarafından onaylanır.

5.4.3.Bilgilendirilmiş Onam Formları; Hastanın adı-soyadı ve imzası, İşlemi uygulayacak hekimin adı, soyadı, unvanı ve imzası, Şahit adı soyadı, imzası ile rızanın alındığı tarih ve saat bilgilerini içerir.

	HASTANIN VE AİLESİNİN BİLGİLENDİRİLMESİ VE ONAYININ ALINMASI PROSEDÜRÜ	Doküman No	YÖN.PR.14
		Yayın Tarihi	01.12.2009
		Rev. No	01
		Rev. Tarihi	26.07.2016
		Sayfa No	4/3

5.4.4. Bilgilendirilmiş onam formu birden fazla sayfadan oluşuyorsa; hasta /vasinin her sayfanın altına ayrıca imza alınmalıdır.

5.5. Karar Verme ve Onamda Yeterli Olarak Tanımlananlar;

5.5.1 Sağlık bakımı sunanlar, çocuk ya da karar verme kapasitesi yetersiz olan hastalarda, karar verme yetkisine sahip yetkili, hasta yakınının yeterliliğini göz önünde bulundurur.

5.5.2. Hastanın kendi bakımı ve tedavisi hakkında karar verecek durumda olmaması halinde yerine karar vermeye yetkili bir kişi belirlenir ve hasta kayıtlarına not edilir. Karar verme yetkisini alabilecek kişiler aşağıda belirtilmiştir;

- Yetkin Yetişkinler
- Yasal Yetkilendirilmiş Kişiler
- Vasi olarak tayin edilmiş kişiler
- Yasal Temsilciler
- Silahlı kuvvetler personeli

5.5. Karar Verme ve Onam Almada Yetersiz Olarak Tanımlananlar

- 18 Yaşından Küçük Kimseler
- Akli dengesi Yetersiz Olanlar
- Vasi veya vesayet altında olanlar
- Temyiz kudretini kaybetmiş olanlar

5.6. Alınması Zorunlu Onamlar

- Cerrahi ya da invaziv girişim öncesi
- Anestezi ve Sedasyon Öncesi
- Kan ve Kan Ürünleri Kullanımı Öncesi
- Yüksek riskli tedavi ve işlemler öncesi Bilgilendirilmiş Onam alınır.

5.7. Onam Alınmasına Engel Durumlar Ve Onam Almadan İşlem Yapılabilecek Durumlar

5.7.1. Hastanın şuuru kapalı ve yanında yasal temsilcisi yok ise; ilk müdahale acil servis hekimi tarafından yapılır. İki uzman doktorun imzalaması ile işlem gerçekleştirilir.

5.7.2. Hastanın Yapılacak İşlemi Kabul Etmemesi

Hasta veya hastanın yasal temsilcisinin yapılacak işlemi kabul etmemesi halinde "Tedavi Tetkik Red Formu" doldurularak, hastanın kendi el yazısı ile tedavi istemediğine dair yazısını yazması ve imzalaması ile işlemin sorumluluğu alması sağlanır.

5.7.3. Onam Almadan İşlem Yapılabilecek Durumlar

Doğal Afet, Savaş Anı, Toplu Kazalarda; kişinin yaşamsal tehlike altında olduğu acil durumlarda, onam verebilecek yasal temsilcisi yoksa acil durumlarda bilgilendirilmiş onam alınmadan işlem gerçekleştirilir.

5.8. Uygunsuzlukların Tespiti ve Düzeltici Önleyici Faaliyetlerin Planlanması

5.8.1. Hasta güvenliğini olumsuz etkileyen istenmeyen olayların meydana gelmesinde; hasta/ hasta yakını primer hekimi ve gerekirse Başhekim tarafından bilgilendirilir.

5.8.2. Hastalarla ve işleyiş düzeni ile ilgili karşılaşılan her türlü aksaklıkla bir daha karşılaşılmaması için duruma uygun olarak "Uygunsuzluk Yönetimi Prosedürü" ve "Düzeltici Önleyici Faaliyetler Prosedürü"ne göre hareket edilir. "Düzeltici Önleyici Faaliyet İstek Formu" doldurulur.

	HASTANIN VE AİLESİNİN BİLGİLENDİRİLMESİ VE ONAYININ ALINMASI PROSEDÜRÜ	Doküman No	YÖN.PR.14
		Yayın Tarihi	01.12.2009
		Rev. No	01
		Rev. Tarihi	26.07.2016
		Sayfa No	4/4

6. İLGİLİ DOKÜMANLAR

YÖN.RB.01 Genel Bilgilendirilmiş Onam Formu

YÖN.RB.02 Tedavi Tetkik Red Formu

YÖN.FR.07 Düzeltici Önleyici Faaliyet İstek Formu

YÖN.PR.06 Düzeltici ve Önleyici Faaliyetler Prosedürü

YÖN.PR.05 Uygunsuzluk Yönetimi Prosedürü